

Međunarodni sud za krivično gonjenje
lica odgovornih za teška kršenja
međunarodnog humanitarnog prava
počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije
od 1991. godine

Predmet br. IT-03-67-T

Datum: 8. februar 2012.

Original: FRANCUSKI

PRED PRETRESNIM VEĆEM III

U sastavu: sudija Jean-Claude Antonetti, predsedavajući
sudija Frederik Harhoff
sudija Flavia Lattanzi

Sekretar: g. John Hocking

Nalog od: 8. februara 2012.

TUŽILAC

protiv

VOJISLAVA ŠEŠELJA

JAVNI DOKUMENT

**NALOG U VEZI SA ZAVRŠNIM PRETRESNIM PODNESKOM
KOJI JE PODNEO OPTUŽENI VOJISLAV ŠEŠELJ**

Tužilaštvo:

g. Mathias Marcussen

Optuženi:

g. Vojislav Šešelj

PRETRESNO VEĆE III (dalje u tekstu: Veće) Međunarodnog suda za krivično gonjenje lica odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. (dalje u tekstu: Međunarodni sud),

IMAJUĆI U VIDU Završni pretresni podnesak koji je optuženi Vojislav Šešelj (dalje u tekstu: optuženi) dostavio na bosanskom/hrvatskom/srpskom jeziku (dalje u tekstu: b/h/s) 30. januara 2012. i koji je Sekretarijat Međunarodnog suda (dalje u tekstu: Sekretarijat) istog dana zaveo na poverljivom osnovu,¹

BUDUĆI da Završni pretresni podnesak optuženog sadrži 501 stranicu, odnosno 188.379 reči (što iznosi 640 stranica prema formatu Organizacije Ujedinjenih nacija), što znači da u znatnoj meri prekoračuje nalogima Veća² utvrđeno ograničenje od 200 stranica i 50 stranica dodataka koji ne smeju da sadrže nikakvu pravnu argumentaciju,

IMAJUĆI U VIDU "Odluku po zahtevu tužilaštva za produženje roka i za razjašnjenje" izdatu na javnom osnovu 1. februara 2012. (dalje u tekstu: Odluka od 1. februara 2012), u kojoj je Veće ocenilo da, "iako optuženi nije dostavio prigovor na ograničenje broja reči utvrđeno Nalogom od 31. oktobra 2011. u propisanom roku, dostavljanje završnog pretresnog podneska u kojem je to ograničenje prekoračeno može da se smatra takvim prigovorom",³

BUDUĆI da je Veće, uzimajući u obzir okolnosti u datom predmetu, "putem internog memoranduma dostavljenog Sekretarijatu 30. januara 2012. godine,⁴ optuženom naložilo da, u roku od 15 dana od prijema te instrukcije u prevodu na b/h/s, dostavi novu verziju svog završnog pretresnog podneska koja neće biti duža od 300 stranica, sa 100 stranica dodataka koji ni u kom slučaju ne smeju sadržavati činjenične ili pravne argumente",⁵

---

¹ "Završni pretresni podnesak odbrane prof. dr Vojislava Šešelja", 30. januar 2012. (poverljivo) (dalje u tekstu: Završni pretresni podnesak). V. takođe "Potvrda", 31. januar 2012. (poverljivo).

² "Nalog o rasporedu (završni podnesci, završna reč tužioca i završna reč odbrane)", 31. oktobar 2011. (javno) (dalje u tekstu: Nalog od 31. oktobra 2011); "Nalog o izmeni 'Naloga o rasporedu (završni podnesci, završna reč tužioca i završna reč odbrane)' od 31. oktobra 2011.", 24. novembar 2011. (javno) (dalje u tekstu: Nalog od 24. novembra 2011).

³ Odluka od 1. februara 2012, str. 2.

⁴ Optuženi je prevod na b/h/s-u primio 31. januara 2012.

⁵ Odluka od 1. februara 2012, str. 2. S tim u vezi Veće je bilo mišljenja da "optuženi nije naveo posebne okolnosti koje bi opravdavale dostavljanje dužeg završnog podneska, ali, pošto načelo pravičnosti nalaže

BUDUĆI da je na pretresu o administrativnim pitanjima održanom 7. februara 2012, optuženi izjavio da ne namerava da podnosi novu verziju završnog pretresnog podneska koja bi bila u skladu sa instrukcijama Veća,⁶ uz objašnjenje da je sadašnja verzija završnog podneska pripremljena u saradnji s njegovim pravnim savetnicima u septembru 2011. kao prvi nacrt na kom je optuženi nameravao da još radi, pa i u pravcu smanjenja obima, ali da je, s obzirom na mere koje je u oktobru 2011. sekretar Međunarodnog suda (dalje u tekstu: Sekretarijat) izrekao u vezi sa privilegovanom komunikacijom optuženog sa njegovim savetnicima, a pogotovo zbog stavljanja njegovih komunikacija pod nadzor, optuženi rešio da ne radi na svom završnom podnesku i da ga podnese u obliku u kakvom jeste,⁷

BUDUĆI da je tužilaštvo uložilo prigovor na valjanost Završnog pretresnog podneska, posebno u pogledu njegove dužine i zbog toga što u njemu očito nisu jasne reference na citirane izvore u fusnotama,⁸

BUDUĆI da Veće, pre nego što dobije prevod, nije u mogućnosti da sa sigurnošću oceni da li tekst Završnog pretresnog podneska sadrži dovoljno jasne reference na korišćene izvore i da, po svemu sudeći, Završni pretresni podnesak sadrži više doslovnih citata iz transkripata pretresa,

PODSEĆAJUĆI, što se tiče argumenta tužilaštva u vezi s ravnopravnošću strana u postupku i davanja mogućnosti tužilaštvu da odgovori na Završni pretresni podnesak,⁹ da "završni pretresni podnesak jedne od strana ne može da bude pisan u funkciji podneska druge strane i da podnesak jedne strane ni u kom slučaju ne može da sadržava odgovor na podnesak druge strane",¹⁰

BUDUĆI da, osim toga, načelo ravnopravnosti i pravičnosti ne podrazumeva matematičku jednakost između strana u postupku, nego uzima u obzir načelo

---

da, u konkretnim okolnostima, optuženi mora da ima na raspolaganju najmanje broj stranica jednak broju koji je odobren tužilaštvu" (*ibid.*).

⁶ Pretres o administrativnim pitanjima, 7. februar 2012, T(f). str. 17081 do 17085.

⁷ Pretres o administrativnim pitanjima, 7. februar 2012, T(f). str. 17081.

⁸ Pretres o administrativnim pitanjima, 7. februar 2012, T(f). str. 17100 do 17101, 17103.

⁹ Pretres o administrativnim pitanjima, 7. februar 2012, T(f). str. 17101.

¹⁰ Odluka od 1. februara 2012, str. 3.

proporcionalnosti, konkretne okolnosti predmeta i interes pravde,¹¹

BUDUĆI da je sekretar vratio optuženom pravo na privilegovanu komunikaciju bez nadzora tek 27. januara 2012. godine,

BUDUĆI da se, pored toga, zdravstveno stanje optuženog pogoršalo od početka januara 2012, da je optuženi otada više puta bio u bolnici i da je pod stalnom negom lekara,

BUDUĆI da bi, s obzirom na te okolnosti, rad na skraćenoj verziji Završnog podneska u skladu s gorepomenutim nalozima i instrukcijama Veća, kao i prevođenje te nove verzije na jedan od službenih jezika Međunarodnog suda, mogao da rezultira značajnim pomeranjem sudskog rasporeda, prema kojem je predviđeno da se završne reči tužilaštva i odbrane saslušaju počevši od 5. marta 2012. godine,¹²

BUDUĆI da je pravo optuženog da podnese završni pretresni podnesak još važnije zbog činjenice da – bez obzira što je to bila njegova sopstvena odluka – on nije izvodio dokaze u svoju odbranu,

IZ GORENAVEDENIH RAZLOGA

PRIHVATA Završni pretresni podnesak, izuzetno i uzimajući obzir konkretne okolnosti, i smatra ga valjano podnetim.

---

¹¹ V. sličan primer u predmetu *Tužilac protiv Jadranka Prlića i dr.*, predmet br. IT-04-74-AR73.7, "Odluka po žalbi okrivljenih na 'Odluku o dodjeljivanju vremena za izvođenje dokaza odbrane'", 1. jul 2008. (javno), par. 19: "Žalbeno vijeće smatra da se 'čisto matematičko računanje' kao metod raspodjele vremena za odbranu može smatrati zloupotrebom diskrecionog ovlaštenja od strane Pretresnog vijeća. Kako se napominje u Odluci u predmetu *Orić*, 'princip suštinske proporcionalnosti, a ne princip stroge matematičke jednakosti, u opštem smislu reguliše odnos vremena i svjedoka koji se odobravaju dvjema stranama u postupku'" (gde se upućuje na *Tužilac protiv Nasera Orića*, predmet br. IT-03-68-AR73.2, "Odluka po interlokutornoj žalbi u vezi s dužinom dokaznog postupka odbrane" (javno), par. 7.

¹² Nalog od 31. oktobra 2011, str. 5 ; Nalog od 24. novembra 2011, str. 5.

Sastavljeno na engleskom i francuskom, a merodavan je tekst na francuskom.

/potpis na originalu/
Jean-Claude Antonetti,
Predsedavajući sudija

Dana 8. februara 2012.
U Hagu (Holandija)

[pečat Međunarodnog suda]